

vilde sætte sig hen og tale med disse Folk, vilde man nok komme til den Erkenndelse, at de satte en uhyre Pris paa, at de havde Lov til jaaledes at have deres eget Værelse, selv om det kun er lille. Det vil vise sig, at de sætte uhyre Pris paa være lige som indenfor deres egne Grænser, hvor de kunne leve i deres Liv, som de opfatte det, og hvor de kunne leve uforstyrret i Samfund og Forstaelse med hinanden. Men paa den anden Side har jeg ogsaa været paa Fattiggaarde, hvor der kun var 1—2—3 saadanne mindre Værelser, hvori Høgtfolk kunde opholde sig, medens ellers alt det andet var indrettet som store Sovestuer, hvor hver Aften paa den ene Side Mand og Dreng fra 9—12 Mars Alderen bleve lagte op i et Antal af 10—12, og paa den anden Side Kvinderne anbragte paa en lignende Sovestue tilligemed de Bagebørn, som vare der. Paa en saadan Fattiggaard er det nødvendigt, at Adskillelse af Mand og Hustru maa gaa Slag i Slag. Disse Fattiggaarde vilde under mange Forhold hver 8de eller 14de Dag komme under de Forhold, at man maa sige: vi ere nødt til at brøde med dette Princip og stille Høgtfolk fra hinanden; Manden er nødt til at gaa paa det eneste Sovestue og Kvinden paa det andet; der er kommen 2 nye, som skulle lægges ind paa Fattiggaarden, og der er ikke Plads eller Vejighed. Men jeg vil sige, at naar vi staa overfor den Slags Forhold, som jeg har set paa Fattiggaardene, har jeg aldrig set noget mere trofast, end det jeg har fundet indenfor de fattiges Hjem, baade fra Mandens og Hustruens Side i den store Kamp for Hustru, Hjem og Børn, og hvad der hører der ind under. Jeg siger, at den Trofasthed og den Kærlighed, som giver sig tilkende der, skulle vi ikke være med til at lægge en haard Haand paa. Det, som er helligt for dem, skulle vi lade staa, og den Forvalter eller Bestyrer, som ikke er i Slut med disse Følelser, skulle vi ikke lade staa med Loven i Haanden, men kun lade ham gennem Velvilje og i enkelte Tilfælde faa Mand og Hustru til at stilles ad saaledes, at de ligge hvert i sit Værelse en Nat eller to. En saadan Mand, som ikke kan det, fortjener ikke at staa med Loven i Haand, for han forstaa ikke at behandle de fattige under disse Forhold. Jeg vil derfor bede det høje Ting om, at vedtage denne Endring, saa at det kan blive slaet fast, at Forholdene der ere ligesaa fæste, som vi forlange det for vore egne Hjem, for disse fattige, naar de komme paa disse Pladser. Det var de saa Ord, jeg havde at sige om dette, og jeg vil sætte uhyre Pris paa, at

disse Endringer blive vedtagne. Jeg tror, de ere i Slut med Humaniteten, og jeg tror de ville blive vel modtagne og hilste med Glæde ude i vort Folk. Jeg tror ikke, at der vil være mange Kommuner, som vilde støde sig paa det. Der kan jo maasse være enkelte Kommuner, der komme til at ofre et Hundrede eller to Hundrede Kroner paa deres Fattiggaarde, for at faa dem indrettede saaledes, at de ikke behøve at stille Høgtfollene ad. Men jeg tror ikke, der er mange Kommuner i Danmark, hvor de ikke forstaa, at dette er ret og billigt, og som ikke gerne ville ofre det Halv Hundrede Kroner, som det vil koste, og hvor man ikke vil komme til at sige: Det er mærkeligt, at vi ikke selv have set det, det er mærkeligt, at vi have staaet med disse haarde Betingelser overfor de fattige. Med disse saa Ord skal jeg anbefale disse Endringer til det høje Folketings Velvilje.

Senning Jensen: Jeg skal tillade mig at udtale en Betragtelse over, at man i det foreliggende Lovforslag ikke har fundet sig bevæget til at gaa bort fra de smaa Fattigdistrikter, idet man vedblivende holder paa, at den enkelte Kommune i alt væsentlig skal være et selvstændigt Fattigdistrikt. Jeg tillod mig ved denne Sags første Behandling at gøre opmærksom paa, at man i andre Lande mere og mere kommer bort fra de smaa Fattigdistrikter, at dette særlig var Tilfældet i England, hvor Fattigvæsenet har en Alder af 300 Aar, og hvor man altsaa maa have gjort meget betydelige Erfaringer i den Retning. Der er i England Fattigdistrikter, som omfatte et Følkeantal paa — saavidt jeg veed — 3—400,000 Mennesker og det er ikke alene i de store Byer, men ogsaa paa Landet, og der er en Tendens til at gøre disse Fattigdistrikter større og større. Jeg vilde derfor meget have ønsket, om man i dette Lovforslag i det mindste var kommet saavidt, at man havde betragtet Amtene som Fattigdistrikter, selv om man ikke var kommet til, jaaledes som det erede Medlem for Københavns 5te Valgfreds (B. Holm) og jeg principielt holde paa, at lade Staten overtage det hele. Jeg kan ikke være enig med den erede Ordfører, naar han i Gaar udtalte, at det at Staten overtog Fattigforørgelsen, vilde blive dyrere. Jeg antager, at i de Lande, hvor man bestandig gør Fattigdistrikterne større og større har man netop gjort den Erfaring, at det baade er billigere og bedre, at der derved tillige bliver draget bedre Omfarg for de fattige. Men det skal jeg nu ikke komme videre ind paa, da jeg ganske kan tiltræde de Grunde